

คู่มือการบริหารความเสี่ยง
กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข
ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557

คู่มือการบริหารความเสี่ยง กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557

บรรณาธิการ :

นายแพทย์โสภณ

เมฆธน

อธิบดีกรมควบคุมโรค

ผู้ช่วยบรรณาธิการ :

นายแพทย์สมศักดิ์

อรรถศิลป์

รองอธิบดีกรมควบคุมโรค

นางสาวพรทิพย์

ศิริภานุมาศ

ผู้อำนวยการกองแผนงาน

นางสาวฉันทนา

เจนศุภเสรี

หัวหน้ากลุ่มงานติดตามและประเมินผล

ดร.อริยะ

บุญงามชัยรัตน์

หัวหน้ากลุ่มงานพัฒนากลยุทธ์

นางสุจิตรา

บัวเข้ม

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ

นางนันท์นภัส

วงศ์พิรา

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ

นางสาวบุษรา

นาคลำภา

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

Website : <http://plan.ddc.moph.go.th/>

จัดทำโดย : กลุ่มงานพัฒนากลยุทธ์ กองแผนงาน กรมควบคุมโรค

คำนำ

การบริหารความเสี่ยง (Risk Management) เป็นเครื่องมือสำคัญต่อการบริหารเชิงยุทธศาสตร์ ในการผลักดันให้ภาครัฐมีผลการดำเนินงานที่เป็นเลิศ และเป็นองค์ประกอบหนึ่งของการกำกับดูแลกิจการที่ดี (Good Corporate Governance) และเป็นกระบวนการที่สำคัญและจำเป็นต่อการดำเนินงานขององค์กร โดยจะเน้นความสำคัญหรือชี้ให้เห็นความเสี่ยงที่จะส่งผลกระทบต่อกิจกรรมที่องค์กรต้องดำเนินการ การบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพจะช่วยเพิ่มโอกาสและความสำเร็จ ลดโอกาสของความล้มเหลว และลดความไม่แน่นอน ในผลการดำเนินงานโดยรวมขององค์กร ช่วยให้องค์กรสามารถบรรลุจุดมุ่งหมายตามเป้าประสงค์ พันธกิจ วิสัยทัศน์ ขององค์กร และประเด็นยุทธศาสตร์ที่วางไว้ได้

กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข ได้จัดทำคู่มือการบริหารความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 เพื่อเป็นกรอบแนวทางการดำเนินงานบริหารจัดการ เพื่อลดสภาพปัญหาหรือหลีกเลี่ยงความเสี่ยงที่ อาจเกิดขึ้นและสร้างความเสียหายหรือความสูญเสียให้กับองค์กร โดยได้ดำเนินการตามเกณฑ์การพัฒนาคุณภาพ การบริหารจัดการภาครัฐ หมวด 2 การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ (รหัส SP 7) ซึ่งกำหนดว่า ส่วนราชการต้องมีการ วิเคราะห์และจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงตามมาตรฐาน COSO (Committee of Sponsoring Organization of the Tread way Commission) เพื่อเตรียมการรองรับการเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินงาน แผนงาน/โครงการที่สำคัญ ซึ่งต้องครอบคลุมความเสี่ยงด้านธรรมาภิบาลด้วย

คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงของกรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คู่มือการบริหารความเสี่ยง กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 ฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์ แก่ผู้บริหาร ผู้ปฏิบัติงาน และผู้สนใจทุกท่าน สามารถนำไปเป็นกรอบแนวทางการดำเนินงานบริหารความเสี่ยง ในหน่วยงาน และก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการบรรลุเป้าหมายการดำเนินงานขององค์กรต่อไป

สารบัญ

	หน้า
ส่วนที่ 1 บทนำ	1
1.1 หลักการและเหตุผล	1
1.2 ข้อมูลพื้นฐาน (วิสัยทัศน์ พันธกิจ ค่านิยม ประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าหมายการให้บริการ กลยุทธ์ ผลผลิต และบทบาทหน้าที่ของกรมควบคุมโรค)	1
1.3 โครงสร้างองค์กร	5
ส่วนที่ 2 การบริหารความเสี่ยงของกรมควบคุมโรค ปีงบประมาณ 2557	7
2.1 หลักเกณฑ์การวางระบบบริหารความเสี่ยงของกรมควบคุมโรค	7
1) องค์ประกอบหลักของการบริหารความเสี่ยงตามแนวทางของ COSO	7
2) หลักเกณฑ์การวางระบบและการกำหนดเป้าหมายการบริหารความเสี่ยง	8
3) หลักการวิเคราะห์เพื่อระบุปัจจัยความเสี่ยง	9
2.2 แนวทางการบริหารความเสี่ยงของกรมควบคุมโรค	11
1) นโยบายบริหารความเสี่ยงของกรมควบคุมโรค	11
2) วัตถุประสงค์การบริหารความเสี่ยง กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข ปี 2557	12
3) กำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารความเสี่ยง กรมควบคุมโรค	12
4) การแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงของกรมควบคุมโรค ปี 2557	12
5) การจัดทำระบบบริหารความเสี่ยงของกรมควบคุมโรค ตามหลักมาตรฐาน COSO	13
6) ขั้นตอนการดำเนินงานจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง	17
7) แผนผังการดำเนินงานจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง	18
8) แผนงานและกรอบระยะเวลาดำเนินการ	19
2.3 หลักเกณฑ์การพิจารณาและผลการคัดเลือกโครงการเพื่อนำมาวิเคราะห์และจัดการบริหารความเสี่ยง	19
ภาคผนวก	25
ภาคผนวก 1 คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารนโยบายและยุทธศาสตร์ กรมควบคุมโรค และคณะกรรมการกำกับนโยบายและยุทธศาสตร์ กรมควบคุมโรค สู่การบรรลุวิสัยทัศน์กรมควบคุมโรค ปี 2557	26
ภาคผนวก 2 แบบรายงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงของกรมควบคุมโรค ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2557	32
ภาคผนวก 3 ผังการดำเนินงานบริหารความเสี่ยง	41
บรรณานุกรม	45